

**Короткий опис навчальної дисципліни
для каталогу вибіркових навчальних дисциплін**

«Гендерна психологія»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	225 Медична психологія
Освітній рівень	магістр
Термін вивчення (курс)	5 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: мета навчальної дисципліни – сприяти набуттю знань студентами про гендерні особливості міжособистісної взаємодії людей та умови формування гендерно-паритетної поведінки у процесі навчально-професійної діяльності майбутніх фахівців.

Завдання:

- актуалізувати прагнення студентів ознайомитись з гендерним підходом у психології та надати уявлення про основні поняття гендерної психології (гендер, гендерна культура, гендерні ролі, гендерні стереотипи, гендерна ідентифікація, гендерна соціалізація, дискримінація за ознакою статі та ін.);
- дослідити особливості прояву власних гендерних характеристик особистості студентів (маскулінності, фемінності, андрогінності, гендерних ролей, настановлень та стереотипів) і визначити гендерний тип особистості;
- визначити та проаналізувати місце та роль гендерних стереотипів в особистісному та професійному розвитку майбутнього лікаря-психолога;
- усвідомити досвід трансляції гендерних стереотипів й закріплення дискримінації за ознакою статі у професійній взаємодії лікаря-психолога, усвідомити джерела власних гендерних стереотипів;
- сформувати вміння розпізнавати приклади прояву гендерних стереотипів, дискримінації за ознакою статі, гендерної нерівності тощо в професійному спілкуванні;
- сприяти розвитку у студентів асертивної (впевненої) поведінки як ефективного способу міжособистісної взаємодії та фактору професійної успішності.

Результати навчання:

ПРН 1. Обирати та застосовувати надійний діагностичний та психодіагностичний інструментарій для здійснення медичних та психологічних інтервенцій.

ПРН 5. Визначати обсяг, порядок, характер і тактику заходів надання медико-психологічної допомоги (включно з реабілітаційною) у складі мультидисциплінарних команд з урахуванням вікових, гендерних, культуральних, особистісних та інших індивідуальних особливостей пацієнтів.

ПРН 6. Розробляти моделі, стратегії та програму надання медико-психологічних послуг доцільного формату роботи (індивідуального або групового). Здійснювати психоконсультативну, психокорекційну та психотерапевтичну допомогу.

ПРН 8. Визначати та супроводжувати осіб, яким надається медична, психологічна та медико-психологічна, в т.ч. екстренна та кризова допомога, зокрема учасникам бойових дій, членам їхніх родин, внутрішньо переміщеним особам та населенню України з інших груп ризику, постраждалих внаслідок війни (особи похилого віку, діти, біженці тощо).

ПРН 9. Вести медичну документацію згідно вимог чинного законодавства та у відповідності до стандартів.

ПРН 10. Знаходити необхідну інформацію у професійній та науковій літературі, базах даних та інших джерелах; аналізувати, систематизувати та оцінювати інформацію, застосовувати її для оптимізації фахової медико-психологічної практики.

ПРН 14. Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проекти у сфері охорони психічного здоров'я, та дотичні до неї міждисциплінарні проекти з урахуванням наукових, економічних, правових, етичних та соціальних аспектів.

ПРН 15. Приймати ефективні рішення, у тому числі, в умовах невизначеності.

ПРН 16. Планувати тактику і прогнозувати результати психологічної корекції та реабілітаційної допомоги за терміном й ступенем відновлення втрачених функцій організму пацієнта з використанням міжнародної класифікації функціонування.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати**:

- основні поняття курсу: гендер, гендерні ролі, гендерні стереотипи, гендерні настанови, гендерна соціалізація, гендерна ідентифікація, дискримінація за ознакою статі, гендерна асиметрія, маскуліність, фемінність, андрогінність;
- гендерні особливості професійного становлення особистості лікаря-психолога.

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- орієнтуватись у потоці психологічної літератури, самостійно вивчати і аналізувати наукову літературу з гендерної тематики;
- розпізнавати прояви гендерних стереотипів, дискримінації за ознакою статі, гендерної нерівності у професійній міжособистісній взаємодії в психологічній практиці та знаходити способи їх нейтралізації;
- визначати джерела власних гендерних стереотипів, настанов.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Предмет та завдання гендерної психології
2. Розвиток гендерної психології
3. Категорії гендерної психології
4. Теоретичні підходи до вивчення гендеру у психології
5. Соціально-психологічний аналіз гендерних стереотипів, гендерних ролей та гендерних атитюдів
6. Гендерна ідентичність особистості
7. Психологія гендерної соціалізації.
8. Психологічні аспекти проблеми сексизму та гендерної асиметрії
9. Гендерні особливості спілкування. Взаємини чоловіків та жінок
10. Гендер та психологічне благополуччя людини.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:
загальні:

- ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 2. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел із застосуванням інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані та фахові рішення.
- ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

спеціальні (фахові):

- ФК 1. Здатність до збирання та критичного опрацювання, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.
- ФК 2. Здатність узагальнювати інформацію щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.
- ФК 4. Здатність до вибору оптимальних методів проведення та аналізу клінічної / психологічної діагностики пацієнта.
- ФК 7. Здатність до визначення обсягу, порядку та характеру заходів надання медико-психологічної допомоги з урахуванням вікових, гендерних, культуральних, особистісних та інших індивідуальних особливостей пацієнтів.
- ФК 8. Здатність до здійснення медико-психологічних інтервенцій.
- ФК 9. Здатність до використання науково верифікованих методів та технік, використання моно- і комбінованих схем комплексного лікування з застосуванням медикаментозної терапії.
- ФК 10. Здатність надання медико-психологічної допомоги, в т.ч. екстренної при психоемоційному стресі, життєвих кризах, суїцидальних намірах: розпізнавання випадків, що потребують невідкладної психологічної допомоги і вибір тактики надання допомоги.
- ФК 12. Здатність до практичного застосування психологічного впливу, проведення психологічного консультування, психокорекції та психотерапії.
- ФК 16. Здатність дотримуватись деонтологічних принципів та етичних норм роботи лікаря-психолога.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Тимофієва Марина Пилипівна – кандидат психологічних наук, доцент.

Осіпенко Вікторія Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент.

Любіна Любов Анатоліївна – кандидат психологічних наук, старший викладач.

Дарійчук Матвій Дмитрович – викладач.